

Wrocławskie założenia zieleni

Wrocław od dawna nazywany jest miastem zieleni. Slogan stworzony w przeszłości funkcjonuje w świadomości mieszkańców do dziś. Imponujące i zaskakujące jest to, że znajduje on również uzasadnienie w danych statystycznych.

Prawie 50 ogólnodostępnych parków miejskich, ponad 100 zieleńców i bulwarów, zieleni obiektów sportowych, nadzecznych i leśnych – to jeszcze nie wszystkie składniki tworzące obraz, który tysiące często zapisują w swej pamięci. Seni mieszkańcy, w swojej ocenie są może trochę bardziej krytyczni, ale z pewnością coraz częściej dostrzegają wpływ zieleni na jakość życia w mieście. Tereny zieleni ze względu na swoją specyfikę

– dynamiczne zmiany zachodzące w ramach pór roku i nietrwałość względem czasu – wymagają prowadzenia systematycznych prac pielęgnacyjnych i naprawczych. Pokazny dorobek, a także zasoby zieleni, jakie miasto otrzymało w spadku po poprzednich mieszkańcach, wymagają zatem projektowania, inwestowania i utrzymania na akceptowalnym poziomie.

Zarząd Zieleni Miejskiej

Pod nadzorem ZZM znajduje się ok. 39% ogólnej powierzchni terenów zieleni miasta, w tym: parki, zieleńce, zielen przyuliczna, parki leśne i tereny

związane z gospodarką leśną, lasy komunalne, znaczna część terenów rolnych i inne. Wszystkie roboty wykonywane na tych terenach, czyli m.in. bieżące utrzymanie, projektowanie, budowy oraz remonty, zlecane są specjalistycznym firmom, wyłonionym w drodze zamówień publicznych. Wykonawstwo natomiast nadzorowane jest przez inspektorów zarządu.

W latach 2000-2010, a więc od początku działalności jednostki, zrealizowano kilkadziesiąt inwestycji. Opisując skrótowo rodzaje podejmowanych działań, można wymienić m.in.: rewaloryzację zieleni zabytkowej, rewitalizację wysp i nabrzeży odrzańskich, zalesienia, zagospodarowania terenów oraz liczne remonty i przebudowy. Zrealizowane założenia zieleni, to m.in. Wyspa Słodowa, Oś Grunwaldzka, Ogród Staromiejski.

Rewitalizacja
Wysp Odrzańskich
- zagospodarowanie
Wyspy Słodowej

Zielony Cud Wrocławia

Wyspa Słodowa na mapie Wrocławia jawi się już niemal jako miejsce kultowe. Zlokalizowana w centrum miasta pomiędzy kanałami rzeki Odry jest punktem spotkań, spacerów oraz licznych wydarzeń kulturalnych. Odbywają się tam: majówki, noc świętojańska, juwenalia i inne imprezy cykliczne. Założenie bazuje na parkowo-rekreacyjnym zagospodarowaniu wyspy jako przestrzeni zielonej, z szerokimi otwarciami widokowymi na zabytkową zabudowę śródmieścia. W ramach prac wykonano m.in. zabezpieczenia brzegowe, tarasy

spośród 66 nominacji, co niewątpliwie świadczy o sympatii, jaką mieszkańcy darzą to miejsce.

Nowa Oś Grunwaldzka

Założenie polegało na stworzeniu nowoczesnego pasażu spacerowego i rowerowego z pasem zieleni wzdłuż Osi Grunwaldzkiej. Ciąg, którym każdego dnia przemierzają się rzesze studentów, wyposażono w ozdobne formy przestrzenne „gabiony” i „kredki”, oryginalne siedziska oraz nocną iluminację. Istniejące nawierzchnie przebudowano. Obecnie składają się one z dużych płyt

podświetleniem strug wody. Jest to miejsce służące do ochłody i orzeźwienia w ciepłe wakacyjne dni. Po zmierzchu pokazywane są tutaj kolorowe wodotryski. W czerwcu 2010 r. pasaż stał się plenerową wystawą sztuki współczesnej. Na chodnikach, bezpośrednio pomiędzy przechodniami, usytuowano wystawę abstrakcyjnych rzeźb.

Ogród Staromiejski

W 2010 r. odtworzono historyczny XIX-wieczny układ kompozycyjny parku im. M. Kopernika, który stanowi element pierścienia zieleni otaczającego Sta-

Rewaloryzacja Promenad Staromiejskich - zagospodarowanie parku im. Mikołaja Kopernika

widokowe z możliwością bezpośredniego zejścia do wody, podświetlane schody terenowe, a także alejki brukowane granitem. Teren wyspy został oświetlony oraz wyposażony w elementy małej architektury, takie jak kilkadziesiąt ławek drewnianych, zbudowanych wg indywidualnego projektu. Zachowano starodrzew i dokonano nowych nasadzeń. Ponadto, jako ciekawostkę, można dodać, że w plebiscycie na „7 cudów Wrocławia” Wyspa Słodowa była jednym ze zwycięskich obiektów, wybieranych

betonowych, urozmaiconych kostką granitową oraz nawierzchnią wykonaną w technologii terra-way. Nasadzono duże okazy drzew (płaty i dęby), krzewy ozdobne oraz założono trawniki wraz z systemem nawodnienia. Oś akademicka otrzymała dzięki temu nowy, atrakcyjny wygląd – wizualne ocieplenie, komfort komunikacji, a zarazem większe bezpieczeństwo dla spacerujących.

Ogromnym zainteresowaniem, szczególnie wśród dzieci, cieszy się efektowna fontanna z wielobarwnym

re Miasto po wewnętrznej stronie fosy. W miejscu tym przebudowano układ komunikacji pieszej i kołowej, posadzono nowe drzewa i krzewy. Założono także trawniki wraz z systemem automatycznego nawadniania. Wkomponowano elementy charakterystyczne dla parków XIX-wiecznych – woliery dla ptaków egzotycznych czy klasyczną francuską karuzelę. Na podstawie źródeł historycznych odtworzono fontannę z piaskowca zwieńczoną rzeźbą przedstawiającą chłopca z łabędziem. Prace te poprzędziło

wybudowanie ozdobnego ogrodzenia parku, nawiązującego do neobarokowego rozwiązania z XIX w. Wszystkie te elementy dodają temu założeniu wdzięku i klasy. Są ważnymi czynnikami w kreowaniu wizerunku ogrodu jako eleganckiego salonu miejskiego.

Kolejną atrakcją, już współczesną, jest plac zabaw. Wyposażono go w gumową, bezpieczną nawierzchnię, ułożoną we wzór szachownicy i wymodelowaną w taki sposób, aby tworzyła niewielkie pagórki, które uatrakcyjniają zabawę. Cały teren przystosowano dla potrzeb wydarzeń kulturalnych (pokazy, koncerty, strefa Wi-Fi) oraz plenerowych

dardy na terenach zieleni. W miarę możliwości planowane jest konsekwentne zwiększanie wyposażenia terenów w urządzenia rekreacyjne, które w otoczeniu przyrody zachęcają mieszkańców do wypoczynku na świeżym powietrzu. Przy nowych nasadzeniach drzew, krzewów i roślin zielnych gatunki oraz okazy dobierane są zgodnie z zaleceniami i standardami dla środowiska miejskiego. W przypadku nowo projektowanych i modernizowanych terenów wprowadza się strefowanie: różne grupy wiekowe użytkowników, różny poziom aktywności, strefy biegów dla psów i innych. Podczas

Z. & S. Rozalski

Przebudowa terenu zieleni Osi Grunwaldzkiej - odcinek, ul. Piastowskiej do ul. Grunwaldzkiej

Strategia działania

Skuteczna realizacja zadań postawionych przed Zarządem Zieleni Miejskiej we Wrocławiu jest możliwa dzięki efektywnemu zarządzaniu potencjałem ludzkim. Kierowanie realizacją projektów oraz koordynacja prac wymaga współdziałania wielu branż, dlatego w jednostce zatrudnieni są architekci, architekci krajobrazu, specjaliści ogrodnictwa, leśnicy, melioranci, inżynierowie różnych branż oraz ekonomiści. Wszyscy oni, dzięki swojemu zaangażowaniu, dbają o to, co można wyrazić słowami Mieczysława Popławskiego, byłego dyrektora wrocławskiego Zarządu: *Celem nadrzędnym powinno być utrzymanie i rozwój posiadanych zasobów zieleni w mieście zarówno pod względem jej ilości, standardów utrzymania, tak kulturowo-estetycznych, jak i środowiskowo-przyrodniczych – oraz jej rekreacyjnego wykorzystania.*

Szymon Rozalski
Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu

przedstawień organizowanych przez Teatr Lalek. Podczas spacerów w sezonie letnim osoby odwiedzające park mają możliwość spotkania rykiarza, który sprzedaje kawę i świeże pączki.

Zaprezentowane projekty nie są wszystkimi zrealizowanymi w zakresie zieleni na terenie Wrocławia. Maksymalizacja działań następuje przede wszystkim w tkance istniejącej, co widać na przedstawionych przykładach.

Podnoszenie standardów

Niezależnie od zaprezentowanych działań, podnoszone są również stan-

wyboru elementów małej architektury dużą uwagę zwraca się na kryteria estetyczne oraz odporność na przejawy wandalizmu. Elementy wyposażenia placów zabaw dla małych dzieci stają się coraz bardziej przyjazne i bezpieczne. Dzięki tym niewielkim, ale w dłuższej perspektywie istotnym krokom Wrocław wytrwale rewitalizuje zieleń miejską, zapewniając mieszkańcom i użytkownikom dobrze uformowaną i atrakcyjną przestrzeń publiczną. Przestrzeń ta stwarza wielorakie okazje do spotkań, spacerów, a także jest ciekawa pod względem walorów krajobrazowych.

Z. & S. Rozalski